

Vergaderjaar 1984–1985

18 993

Overeenkomst met de Bondsrepubliek Duitsland inzake de wederzijdse beveiliging van geclassificeerde gegevens; 's-Gravenhage, 4 maart 1985

Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 21 mei 1985. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 20 juni 1985.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 17 mei 1985

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet¹, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 4 maart 1985 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland inzake de wederzijdse beveiliging van geclassificeerde gegevens (Trb. 1985, 41).²

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, (1) (a) GW. en art. 61, (3), GW. 1972

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

TOELICHTENDE NOTA

ALGEMEEN

Geclassificeerde gegevens, op welke wijze ook vastgelegd, waarvan de geheimhouding in het belang is van de staat en/of zijn bondgenoten en waarvan kennisneming door niet gerechtigden schade aan de staat en/of zijn bondgenoten zou kunnen veroorzaken, dienen volgens de daarvoor geldende voorschriften beveiligd te worden. Dit geldt ook ten aanzien van gegevens, die in het kader van de bilaterale samenwerking en voor het uitvoeren van industriële opdrachten ter beschikking worden gesteld van een ander land. De onderhavige Overeenkomst dient ertoe de beveiliging te verzekeren van de geclassificeerde gegevens die tussen de bevoegde instanties van Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland worden uitgewisseld of die door Nederlandse of Duitse industriële bedrijven en instellingen in het kader van overheidsopdrachten worden overgedragen. Hoewel het merendeel van de gegevens de krijgsmacht zal betreffen, strekt de werking van de Overeenkomst zich uit tot alle nationale geclassificeerde gegevens die voor uitwisseling in aanmerking komen (zie in dit verband echter de toelichting op artikel 11 van de Overeenkomst). Zulks in tegenstelling tot een eerdere met een ander land gesloten soortgelijke overeenkomst, te weten de in 1977 met Australië gesloten overeenkomst (laatstelijk Trb. 1979, 106), die zich beperkte tot beveiliging van defensiegegevens.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

In artikel 2, eerste lid, wordt tot uitdrukking gebracht dat de Overeenkomst een kaderovereenkomst is.

De beveiliging van geclassificeerde gegevens geschiedt volgens de nationale beveiligingsvoorschriften van het ontvangende land. Deze zijn wat Nederland betreft het «Beveiligingsvoorschrift I, 1949» en het «Beveiligingsvoorschrift II, 1961» en voor wat de NAVO-gegevens betreft het NAVO-document C-M(55)15 Final, «Security within the NATO».

Indien voor geclassificeerde gegevens afkomstig van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie strengere beveiligingsbepalingen van kracht zijn dan worden deze toegepast. Wat betreft het in het tweede lid bepaalde kan worden vermeld dat met betrekking tot het inschakelen van burgers van derde landen is overeengekomen dat per contract bepaald kan worden dat burgers van derde landen niet zonder voorafgaande toestemming van het land dat de geclassificeerde gegevens verstrekt, ingeschakeld kunnen worden. Dit geeft enerzijds de mogelijkheid bij minder kwetsbare opdrachten omslachtige en voor de bedrijven inefficiënte toestemmingsprocedures te vermijden, terwijl het anderzijds de mogelijkheid biedt om kwetsbare opdrachten met de noodzakelijke waarborgen te omkleden.

Artikel 6

De Overeenkomst biedt, krachtens het bepaalde in artikel 6, tweede lid, de mogelijkheid om geheim of lager geclassificeerde gegevens niet uitsluitend per diplomatieke koerier te doen vervoeren, indien dit het vervoer te zeer zou vertragen of bemoeilijken. In dit artikellid staan een aantal eisen vermeld, waaraan voldaan moet worden wanneer van een andere wijze van vervoer gebruik wordt gemaakt. Te verwachten is dat deze andere vervoersmogelijkheden door het bedrijfsleven zullen worden benut.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Artikel 10

De aan te wijzen bevoegde Nederlandse autoriteiten zijn voor wat betreft de beveiliging van de binnen de overheid te classificeren en geclassificeerde gegevens, conform de geldende beveiligingsvoorschriften, de respectieve departementen. Deze blijven verantwoordelijk voor de beveiliging van de geclassificeerde gegevens, die zij buiten de overheid brengen. Voor wat betreft de geclassificeerde militaire gegevens die aan het bedrijfsleven en aan instellingen worden overgedragen geldt dat de hoofden van de Marine Inlichtingendienst, de Landmacht Inlichtingendienst en de Luchtmacht Inlichtingendienst, elk voor zover door de Minister van Defensie daartoe aangewezen, verantwoordelijk zijn.

Artikel 11

Met betrekking tot de van kracht blijvende bestaande overeenkomsten waarbij de beveiliging van geclassificeerde gegevens wordt geregeld, kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de Nederlands-Duits-Britse tri-partite ultracentrifuge overeenkomst van Almelo (laatstelijk Trb. 1978, 165). In die overeenkomst zijn specifieke bepalingen neergelegd die betrekking hebben op de beveiliging van het UC-project. Die bepalingen worden door de onderhavige Overeenkomst niet terzijde geschoven.

Artikel 13

Aangezien de regering van de Nederlandse Antillen te kennen heeft gegeven medegedeling van de Overeenkomst voor haar land voornamelijk niet noodzakelijk te achten, zal de Overeenkomst, voor wat betreft het Koninkrijk, alleen voor Nederland gelden.

Dit artikel bevat de zogenaamde Berlijn-clausule, die op Duits verzoek in verdragen met de Bondsrepubliek pleegt te worden opgenomen. De onderhavige clausule is wat uitgebreider geformuleerd dan gewoonlijk, aangezien de in de Overeenkomst geregelde materie onderwerpen zal kunnen betreffen ten aanzien waarvan Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten van Amerika rechten en verantwoordelijkheden hebben.

Dit maakte het nodig om hieromtrent een voorbehoud op te nemen.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. G. Rietkerk

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Minister van Defensie,
J. de Ruiter

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne